

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ

Полтава
2022

УДК 339.1+640+664+37+657+005+004+80(062.552)

3-41

Друкується відповідно до Наказу по університету № 173-Н від 05 вересня 2022 р.

Редакційна колегія:

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ).

Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Відповідальні редактори:

О. В. Гасій, к. е. н., доцент, директор Навчально-наукового центру забезпечення якості вищої освіти ПУЕТ;

С. В. Гаркуша, д. т. н., професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;

А. С. Ткаченко, к. т. н., доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ;

Л. М. Діденко, в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Члени редакційної колегії:

А. В. Артеменко, к. е. н., доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин ПУЕТ;

Н. М. Бобух, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу ПУЕТ;

В. Л. Іщенко, к. філол. н., доцент завідувач кафедри ділової іноземної мови ПУЕТ;

Т. В. Капліна, д. т. н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи ПУЕТ;

Т. А. Костишина, д. е. н., професор, завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії ПУЕТ;

Ю. С. Матвієнко, к. п. н., проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ;

А. І. Мілька, к. е. н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ПУЕТ;

О. В. Ольховська, к. ф.-м. н., завідувач кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій ПУЕТ;

І. М. Петренко, д. і. н., професор, завідувач кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ;

О. В. Яріш, к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ.

Збірник наукових статей магістрів. – Полтава : ПУЕТ, 3-41 2022. – 268 с.

ISBN 978-966-184-435-2

У збірнику представлено результати наукових досліджень магістрів спеціальностей: Готельно-ресторанна справа; Економіка; Комп'ютерні науки; Міжнародні економічні відносини; Облік і оподаткування; Освітні педагогічні науки; Філологія; Фінанси, банківська справа та страхування.

УДК 339.1+640+664+37+657+005+004+80(062.552)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2022

ISBN 978-966-184-435-2

Ракосій В. О., Стрілець В. Ю.

Застосування SWOT-аналізу для визначення
рівня конкурентоспроможності підприємства:
досвід компанії «Walmart Inc.» 122

Рубан Л. В., Флегантова А. Л.

Сутність поняття конкурентоспроможності
в умовах глобалізації..... 127

Цимбаленко В. А., Стрілець В. Ю.

Особливості міжнародної маркетингової
стратегії ТНК в сучасних умовах 131

Яременко А. І., Стрілець В. Ю.

Світові тренди прямого іноземного
інвестування: досвід для України 135

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Освітня програма «Облік і аудит»

Гурник В. Р., Мілька А. І.

Бухгалтерський облік як інформаційна система
податкових розрахунків з бюджетом..... 141

Довбенко О. Р., Мілька А. І.

Підходи науковців до визначення
поняття «Основні засоби» 144

Кожухар Р. Ю., Мілька А. І.

Економічна сутність і зміст категорії «Доходи» 149

Колесова О. І., Мілька А. І.

Економічна сутність нематеріальних активів для цілей
управління інноваційним розвитком підприємства 154

Різніченко Т. С., Мілька А. І.

Класифікація рівнів суттєвості при виконанні завдань
з аудиту виробничих запасів підприємства 161

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Освітня програма «Облік і аудит»

УДК 657

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ

*Гурник В. Р., магістр спеціальності Облік і оподаткування
освітня програма «Облік і аудит»*

*Мілька А. І., к. е. н., доцент, завідувач кафедри бухгалтер-
ського обліку і аудиту*

Анотація. Підвищення інформативної місткості управлінських даних і сприяння комплексності сценаріїв реалізації облікових завдань супроводжуються розвитком організації бухгалтерського обліку, що – в повній мірі – відноситься й до обліку податкових розрахунків і платежів. У статті досліджено концептуальну основу бухгалтерського обліку як інформаційної системи податкових розрахунків з бюджетом. Обґрунтовано підходи науковців до сутності категорії «бухгалтерський облік».

Ключові слова: бухгалтерський облік, інформаційна система, управління.

Abstract. Increasing the informative capacity of management data and facilitating the complexity of scenarios for the implementation of accounting tasks are accompanied by the development of the accounting organization, which – in full – refers to the accounting of tax calculations and payments. The article examines the conceptual basis of accounting as an information system of tax calculations with the budget. The approaches of scientists to the essence of the “accounting” category were studied.

Keywords: accounting, information system, management.

Постановка проблеми. Однією з основних цілей економічної та облікової політики будь-якого підприємства є мінімізація витрат, у тому числі пов'язаних зі сплатою податків – як безпосередньо сум податків, так і непрямих витрат (ведення документації, заповнення та подання декларацій тощо). Отже, бухгалтерський облік набуває особливого значення як засіб комунікації

для всіх учасників ринку. Наразі розширено проблеми, які мають вирішуватись в системі бухгалтерського обліку. Його організація є ефективним інструментом для розвитку діяльності підприємства, оскільки забезпечує належну управлінську інформацію для прийняття рішень та здійснення бізнес-процесів.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Проблемою реформування обліку і його націленістю на забезпечення інформаційних потреб про діяльність підприємства займались різні вчені: Ф. Ф. Бутинець, Б. І. Валуєв, А. П. Грінко, Н. О. Гура, М. В. Кужельний, В. Т. Лінник, М. С. Пушкар та інші. Бухгалтерський аспект податкових розрахунків і платежів, їх організацію, методику та шляхи удосконалення розглядали різні науковці, зокрема, Т. В. Адашкевич, Л. І. Бабій, М. І. Бондар, Т. В. Бочуля, М. Т. Білуха, І. А. Волкова, А. П. Грінко, Т. І. Єфіменко, І. В. Жиглей, О. М. Чабанюк та інші вчені.

Формулювання мети. Метою статті є дослідження сутності категорії «бухгалтерський облік» як інформаційної системи податкових розрахунків з бюджетом.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна облікова теорія орієнтована на мікроекономіку, тобто на економічні суб'єкти як інституціональні одиниці та впливає на економіку через їх взаємодію на ринку. Всі прояви сучасного економічного життя оброблюються, систематизуються та узагальнюються як дані обліку в термінах ціни.

Бухгалтерський облік забезпечує систему менеджменту інформацією для прийняття управлінських рішень.

Як вказує М. С. Пушкар, «Бухгалтерський облік є не що інше, як частина загальної інформаційної системи, яка перетворює первинні дані, зафіксовані в документах, в продукт для управління» [6, с. 151]. Ученим бухгалтерський облік віднесено до «...надскладних, динамічних, імовірнісних систем», у яких одна дія може викликати різні результати з певною ймовірністю [7, с. 5].

М. В. Кужельний і В. Г. Лінник підкреслюють: «Бухгалтерський облік – це основа, ядро інформаційного забезпечення. У його системі формується близько 80 % усього обсягу інформації щодо діяльності підприємства. Ціль обліку полягає в тому, щоб забезпечити керівництво, відповідні служби та фахівців

підприємства необхідними достовірними даними для управління» [5, с. 21].

Б. І. Валуєв відмічає: «Він (бухгалтерський облік) є штучно створеною інформаційною системою, економічною моделлю підприємства, що побудована відповідно до процесу кругообігу капіталу» [2, с. 27].

Ми підтримуємо думку Н. О. Гури, що «бухгалтерський облік є складною інформаційною системою, яка відображає діяльність підприємства та його фінансовий стан. Йому притаманні: багатомірність (багато елементів системи, потоки інформації), різноманітність природи елементів (облікові працівники, рахунки бухгалтерського обліку, об'єкти обліку) і форм зв'язку між ними, багатокритеріальність, динамічність системи, різноманітність інформації що циркулює в системі» [4, с. 12].

Ф. Ф. Бутинець зазначає, що «як і всі складові динамічних систем, система бухгалтерського обліку характеризується великою кількістю різних показників, що відображають стан окремих її елементів, входів та виходів і вимірюються кількісно у вигляді конкретних чисел [1, с. 19], а А. П. Грінько, що «проблеми, що зароджуються у вітчизняному економічному середовищі, пов'язані з необхідністю створення стратегічних інструментів управління, заснованих на даних бухгалтерського обліку, змінюють його розуміння як системи економічної інформації, спрямованої не тільки на зовнішніх користувачів, але й насамперед на забезпечення процесів внутрішнього управління» [3, с. 42].

У бухгалтерському обліку організовані інформаційні потоки, які одночасно інтегрують підсистеми управління. Інформаційні потоки охоплюють внутрішнє та зовнішнє середовище підприємства, що дозволяє шляхом використання елементів методу бухгалтерського обліку фіксувати, оброблювати, реєструвати господарські процеси в інформаційному еквіваленті, узагальнюючи результат через складання звітності.

Висновки. Узагальнюючи наукові підходи, можна аргументувати нове місце бухгалтерського обліку в середовищі підприємства як складної, інтегрованої, інституціонально-орієнтованої системи інформаційного забезпечення економічного управління, в якому генерується інформація з якісними параметрами для

прийняття своєчасних рішень суб'єктагосподарювання. Бухгалтерський облік є складною системою, в якій інтегровано комплекс елементів із організацією інформаційної системи як сердовища для формування релевантної інформації для вирішення багатоаспектних завдань різних користувачів.

Список використаних джерел

1. Бутинець Ф. Ф. Інформаційні системи бухгалтерського обліку: підруч. для студ. вищ. навч. закл. спец. 7.050106 «Облік і аудит» / за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. 2-ге вид., перероб. і допов. Житомир : ПП «Рута», 2002. 544 с.
2. Валуєв Б. І. Теорія бухгалтерського обліку : монографія. Одеса : ОДЕУ ; «Принт-майстер», 2002. 272 с.
3. Грінко А. П., Акімова Н. С., Кваша О. О. Сучасна концепція організації бухгалтерського обліку в інформаційній системі економічного управління підприємством. Collective monograph. SAUL Publishing Ltd, Dublin, Ireland, 2016. С. 39–57.
4. Гура Н. Бухгалтерський облік як складна інформаційна система. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2011. № 130. С. 12–15. (Серія «Економіка»).
5. Кужельний М. В., Лінник В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. Київ : КНЕУ, 2001. 534 с.
6. Пушкар М. С. Метатеорія обліку або якою повинна стати теорія : монографія. Тернопіль : Карт-бланш, 2007. 359 с.
7. Пушкар М. С. Розробка систем обліку : навч. посіб. Тернопіль : Карт-бланш, 2004. 198 с.

УДК 657

ПІДХОДИ НАУКОВЦІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ОСНОВНІ ЗАСОБИ»

Довбенко О. Р., *магістр спеціальності Облік і оподаткування освіти програма «Облік і аудит»*

Мілька А. І., *к. е. н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту*

Анотація. Глобальна конкуренція в умовах трансформації та інтеграції економічних процесів потребує значного переоснащення матеріально-технічної бази підприємств України, оскільки від цього залежить ефективність їх функціонування. Водно-